

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy hóra. I kor. Egy hóra. I kor. 50 HIL.
Negyedévre 3 Negyedévre 4 50 .

Felolvasó szerkesztő:
HEGEDŰS LORÁNT.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRÖNÖVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piac-utca 47. és 49. szám.

A debreceni főiskola bölcsészeti fakultása.

Debreczen, augusztus 31.

Amíg körülöttünk néhány vérmes reményű város (ujabban már Eperjes is) szinte krónikás dühvel exponálja magát a harmadik egyetemért, itthon meg hol kételkedve, hol neki bizakodva s mindig újabb meg újabb áldozatok árán várjuk a kormány segítő kezét: ezalatt oda at az öreg kollégium falai közt egy ifju, erőteljes intézmény minden eddigi próbálkozásnál realisan ban jelzi, hogy melyek a debreceni egyetem megvalósulásának igazi feltételei. Főiskolánk kitűnő bölcsészeti fakultására gondolunk, amely, amióta (1908—9) a protestáns tanárképzés előmozdítására forma szerint is megalkult, azóta évről-évre tervszerűen és fokozatosan halad előre. Ma már négy szakcsoportból tartatnak rajta a tanárképzés követelményeinek megfelelő előadások*) s mióta tavaly a rendszeres filozófiai tanszék is betöltetett, a Vallás- és Könyvtárügyi miniszter azt is meg-

*) Magyar és latin nyelv és irodalom.
Latin és görög nyelv és irodalom.
Magyar és német nyelv és irodalom.
Latin és német nyelv és irodalom.

engedte, hogy a kar hallgatói tetszésük szerint harmadik tárgyat a filozofát is választhatják s belőle középiskolai tanári alap és szakvizsgálatra jelentkezhetnek. Rendkívül emeli még a tanítás értékét itt az a körülmény, hogy a hallgatók, — ami a másik két (jogi és theologiai) szakon még csak tervbe véve sincsen — a hirdetett szakelőadásokon kívül rendszeres szemináriumi oktatásban is részesülnek, s erre külön helyiségekben (Philologiai Seminarium) jól felszerelt szakkönyvtárak állanak rendelkezésükre. A könyvtárak az egyes szaktanárok felügyelete alatt vannak, akik az ifjak gyakorlati képzését maguk irányítják, a tudományos kutatás és feldolgozás módszereibe őket bevezetik, alkalmaslag velük együtt dolgoznak s mindenkép azon vannak, hogy jelöltjeik a szakpályájukra elméletileg és gyakorlatilag kellőképp előkészülhessenek.

E körülménynek tulajdonítható az, hogy nemcsak az egyházkerületi Elnökség részesíti állandó gondos figyelemben és tőle telhető meleg támogatásban, hanem maga a Vallás- és Könyvtárügyi miniszterium, (amely pedig érthető okokból rendkívül fukar az efféle jogok osztogatásában) már az elő felév végén megengedte, hogy bölcsészeti fakultásunk hallgatóinak itt töltött tanulmányi

évei teljes egészükben beszámíttassanak, illetőleg jelöltjeink a középiskolai tanári vizsgálatokra ugyanolyan feltételek mellett bocsáttaassanak, mint akár a budapesti vagy kolozsvári egyetemek hallgatói. És ez a fejlődés — hála az intézők bölcsességének és energiájának — azóta egy pillanatra sem szünetel, hol itt, hol amott teremt vagy termel valami olyan alapot, amelyből egy-egy evidens szükséglet fedezhető vagy egy-egy újabb tanszék létesíthető. Valóban 1907 óta egyetlen egy év sem múlt el anélkül, hogy egyházkerületünk és e nemes város egy-két új katedrát ne állított volna. S ha még, ami a jövő, 1910—11. isk. év folyamán bizton remélhető, a magyar történelmi és földrajzi tanszék i. betöltetnek: a fakultás humanus szaka immár kialakult s maga nagában (a reáli-termesztet. dományi szakcsoportok nélkül) éppen olyan önálló, teljes kart alkothat, akár a kolozsvári — vagy nem egy kisebb külföldi — egyetem bölcsészeti-, nyelv- és történettudományi kara.

Természetes, hogy ez a gondos alapozás a fentemlített előnyök mellett a hallgatóság számának fokozatos növekedését is maga után vonta, úgy, hogy csak az ez évi kilátásokat említsük, a már eddig (aug. 31-éig) jelentkezett ta-

A betörő.

Írta: Fred Bontet.

Hajnal három óra volt. A kaszinó rögóta zárva, a szállodába minden láng elolva, mindenki nyugalomra tért.

— Rajta, itt az idő! mondta magában Duhomeau Artur. Leugrott az ágyáról, melyen ruhástól nyugtózott és zajtanul mezitláb ment felnyitni az ablakot. Az éjszótét volt és Artur hallotta rezegni anélkül, hogy látta volna a park nagy fáinak a leveleit.

Visszament, elővette kalapdobozát s két erős vékonybőrs kötelet, vett ki belőle. Az egyiket a szobába eszeztatta, a másikat pedig az ablakfához erősítette; leereszkedett rajta az alant levő erkélyig, mely a szálló első emeletén volt.

— Rajta! ismételte Artur nagyot nyelve. Es óvatosan körülnézett az erkélyről.

Lámpaláza volt mint mindig, mint a hogy van a legnagyobb művészeknek is. Lopott már körülbelül öt év óta és sikerrel, mert soha sem érték rajta és nem is fogták gyanuba, de mindannyiszor elkerülhetlenül lámpaláza volt és es megmérgezte az életét. Máskülönbén nagyon kedves, nevelt fu-

volt, ki egy kitűnő katona-iskolában végeste tanulmányait. Ott vagyonos társai közt, miután öt is bőségesen ellátta Duhomeau apó, ki nagy összegeket harcolt össze a tőssdén, eltanult minden módot, melyet a civilizáció a modern embernek nyújt, hogy szórja a pénzt, míg egyet sem, mely a pénzszerzést megengedné.

Teljesen úgy disponálva, hogy mulatságon kívül semmittevással töltse az életét, kilépett az iskolából, mikor az öreg Duhomeau egy borzasztó krachban elhasalt s huszonnégy óra alatt teljesen tönkre jutott s ráadásul még egy szélütés kioltotta az életét.

Artur mindössze 2628 frank 50 centime összeget örökölt utána csengő képességben, két és fél millió apai adóssággal alyosbitva, amelylyel különben édeskeveset törődött.

Szeretettel nézett szemébe az életnek, ellenszenvvel a munkának s borzalommal a nyomornak és az egyetlen pályát karolta fel, mely megfelelt a kényserhelyzetnek: a tolvajlást.

Ez nem külön hivatás volt nála, sem parancsoló hajlam. Jobban szeretett volna becsületes lenni, mint tanuló társai, ha mint azoknak, neki is lett volna pénz. De nem

volt és huszonkét éves kora óta a másoké-
ből élt, azt a látszatot adván a dolognak,
hogy szilárd évjáradékot húz az anyja részéről.

A betörés jövedelmező, de aggasztó is volt rá nézve. Sikert aratott vele kényességeivel, gimnasztikai képességeivel s a tájékozódásokkal, melyeket társadalmi állása megengedett neki megszerezni, hogy biztosan operálhasson a magánlakásokban és különösen a gárdag szállókban. Ritkán gyakorolta ugyan ezt különben és csak a legdusabban jövedelmező alkalmakkor. Irtózatosan rettegett tőle, hogy elespik és mindenik merénylete a másoké ellen rettegebbe ejtette, mintha valami borzasztó sebészeti műtétet kellene kiállania. Csak azért lopott, hogy az állását és a jó hírnevét, mint egy elegáns ember fentartása és a botrány örökre tönkre tette volna.

A mostani évadban a legelőkelőbb német fürdők egyikét szemelte ki működése teréről s pompás máhával a Grand-Hotelbe szállva, mindjárt az első naptól kezdve az amerikai Simpson Aurórárt szemelte ki magának.

Ez, akinek nem volt kora, a tulságosan vörös álhaj, a nagyon fehér hamis fogak, a nagyon zománcos arcfestmény, a

Iskolakönyvek Antalffy Józsefnél.

Walterstein Fülöp fiai rőfös és rövidáru üzletében kaphatók a leg-szebb, legjobb és legolcsóbb áruk. Figyelmes kiszolgálás! Kossuth u. 8. sz.

nárjelöltek száma az első (1908—9.) évbelinek éppen háromszorosára — 21-re emelkedett. Ennél fényesebb eredményt pedig annak idején maga a kolozsvári Egyetem rokon fakultása se mutatott föl. És amily biztató e főiskola jövőjére az a jeenség, hogy a jelentkezők között lutheránus, katolikus és izraelita vallású is találkozunk (köztük az új idők első fecskéjeként: egy nő hallgató), épp oly elismerésre méltó részéről az a liberalizmus, amellyel a keze közt levő jótéteményekre más vallású, szegény hallgatókat is fölvet; szinte valamennyit vagy tandíj elengedésben vagy bentlakás és tápintézetű kedvezményben részesítvén. De mintha a jó sors is segítségére jönne ebben koronként Alma Materünknek! Épp a vakáció folyamán, amikor a jótéteményekért folyamodók nagy száma miatt már-már aggodalmaskodnunk kellett, egy kegyes jótévő kifejezetten a bölcsészeti fakultás céljaira oly nagyszerű alapítványt, (50.000 korona) tett, hogy ennek azonnal folyó sitható kamataiból 7—8 új hallgató ellátási szükségleteit ismét fedezni vagyunk képesek. Ehez járulnak még a főiskola másnemű alapítványai, ösztöndíjai, amelyekre az egyes intézetek sorrendje, a hallgatók arányszáma és előmenetele szerint a bölcsészeti kar jelöltjei is fölvehetők.

Ennyit ez alkalommal ez ifjú fakultás szervezetéről, feladatairól és jövő reményeiről, amely nemcsak a legteljesebb elismerést, hanem egyben a legőszintébb támogatást is megérdemli, mindazon fórumok és tényezők részéről, akik a debreceni Egyetem létesülését a nemzeti műveltség jegyében szívükön viselik. Mert minden itt elhínt gondolat s minden őszinte, lelkes tett

nagyon élénk piros ajkafesték s a nagyon is merev vállfűző miatt, — harminczoros milliómos özvegge volt egy halakonzerv gyárosnak és soha sem mutatkozott anélkül, hogy olcsón számítsa, legalább száz ezer korona ára gyöngy és gyémánt ne lett volna rajta.

Artur elgondolta magában, hogy ez az az álmodott tárgy és tíz nap óta, hogy együtt reggelizett és ebédelte Simpsonné asszonnyal és egyes udvarias szót váltott vele, előkészítette a do'got és megállapította a tervét, mely egyszerű és nagyon praktikus volt.

Kötélhágcsója segélyével könnyen leereszkedett az erkélyre, mely könnyen megmászható kis rostélyok által több részre osztva futott körül a szállodán s melyre az amerikai nő hálószobája nyílt. Az ablakait mindig félig nyitva hagyta éjszakára, erről már korábban meggyőződött Artur. És nagyon mélyen kellett neki sludnia, miután derekasan hozzá szokott látni a vörös opor tói borhoz s két éjszakával ezelőtt nem érte fel egy pisztolylövésre, melyet valaki véletlenül tett a parkban.

Artur a szobába zajtalanul fog becsuszni és egy kis kloroform segélyével még biztosabbá fogja tenni a milliómosnő alját. Azután könnyű szerrel megtalálja majd

annak az eszmének erősítésére szolgál, amely mindnyájunk előtt — felekezeti-ség nélkül — a legzentebb, mert legmagasabb ideál: *magyar faji kulturánk hegemoniája és mentől egyetemesebbé, uralkodóbbá tétele.*

— p. k. —

A debreceni siketnéma iskoláról.

A király 12,000 koronás adománya.

A debreceni siketnéma iskola egyike városunk mintaszertű intézményének. Nagy szeretettel vezetett az iskola ügyeit az időközben elhunyt Oláh Károly, a kinek méltó utódja K. Tóth Mihály kultúratisztos.

A siketnéma iskola most nagy átalakulás előtt áll. Új épületet emelnek a humanus intézmény számára, melynek pedagógiai vezetése a kiváló iskolaigazgató; Gácsér József-re van bízva, aki viszont a tanítás tekintetében fog több rendbeli modern újítást rendszeresíteni.

Tegnap adta be erre vonatkozó jelentését Kovács József polgármesterhez, a melyben első sorban arról emlékszik meg, hogy a növendékek száma egyre szaporodik. Így az elmúlt évben 73 növendék tartott az iskolában.

A szerencsétlen siketnéma gyermekekből, a kinek egy része a vagyontalan néposztály gyermekeiből kerül ki, az iskola tanítási és szorgalmas munkás embereket nevel a társadalomnak. Ezért különösen felhívandó a közönség a jótékony adományok eszközésére.

Az iskola anyagi viszonyain nagynt lendített az a 12,000 koronás adomány, a melyet a felsége a király jászivűsége juttatott az iskola céljaira.

E mellett az iskola mintaszertű vezetésére nagy befolyással volt az állami és törvényhatósági segély.

Most az új iskolai év kezdetén nagyon sok az új pályázó, köztük koldus-szegények akik iskoláztatás nélkül csak terhére lennének annak a társadalomnak, a mely egy kis jóakarattal sokat lendíthetne a siketnéma iskola ügyein.

a gyémántokat és a gyöngyöket, visszatér a lakására, miután az egyik göbös kötelet az erkélyhez erősítve, kacsungeti egész a földig, míg a másikat karikába szedve, megszűre kidobja ablakából, le a parkba. Zsákmányát pedig elrejtí a cipője talpába, melyet e célra ő maga kettős talppal látott el úgy, hogy az így képződött üregben szépen elférhettek a vatta közé göngyölgendő ékszer.

Artur pontról pontra követte a programját. Beosont a szobába, hallotta a mely csöndben az alvó asszony erős, szabályos lélegzését, közeledett az ágyhoz a legcsekélyebb zaj nélkül... és hirtelen a villamos világítás elvakította, a fekvő alak felegyenesedett, egy buldogrevolver szegződött a betörőre és egy idegen kiejtésű, kemény hang morogt rá:

— Meg ne merj moccani, mert különben lövök!

Simpson Auróra volt, ki álmából felriadva, az ágyan felülve hajtalanul, szemöldök és fogak nélkül, rózsaszín szállaggal átkötött éjjeli pongyolában, valami ismeretlen zseirtől csepegő, undorító és fenyegető arccal meredt előtte.

Artur rémülten, borzadva hátrált és halálos gyötrelmében a menekülésnek egy halvány gondolata villant meg agyában,

A kolerajárvány s a debreceni hatóság

A polgármester utasításai.

Szenzációk a rendőrség vizsgálatai közben.

A pozsonyi, halálesettel végződött kolera-eset nagy riadalmat okozott az országban. Aggodalomra ugyan nincsen ok, de teljes elismeréssel vesszük azt a rendeletet, amelyet Kovács József polgármester ma nagy körültekintéssel kibocsájtott s azokat az intézkedéseket, a melyeket Rostás István rendőrfőkapitány fogantatosított a legnagyobb erélylyel.

A járványkórház berendezése.

A debreceni járványkórház régen volt használatban, de most Kovács József polgármester rendeletére újra kitakarították s a kolerajárványra elkészülten pótolták benne a pótolni valókat.

Ugyancsak a polgármester és Körner Adolf tanácsnok intézkedtek, hogy a járványkórházba a villamos világítás bevezetessék.

Piacvizsgálat, szemle a házaknál.

Említettük már, hogy Rostás István rendőrfőkapitány — tekintettel a kolerajárvány elleni óvintézkedések sürgős és hathatós voltára — a város hat kerületében őrsparancsnokságokat állított fel, melyeknek feladata a köztisztaságra és egyáltalán az óvintézkedések betartására felügyelni.

A kerületi őrsparancsnokok most sorra járják a házakat és — mint értesülünk — már eddig is óriási sok büntetendő esetet találtak a köztisztasági és közegészségügyi mulasztások tekintetében.

Ozori István rendőrfőkapitány és K. Szalay Béla dr. rendőrorvos ma bejártak a pia-

anyira badar, hogy csak egy olyan ember örütségében folyamodott hozzá, aki fuldoklik és a szalmaszámba is belekapaszkodik.

— Bocsanat, bocsanat... annyira szerelem önt, asszonyom! hebegte, miközben térdre rogyott és egondolta magában: még inkább fel fogom őt bősztíteni, mert azt fogja inni, hogy bolondot üzök belőle.

De nem így történt. A pongyolás alak magatartása hirtelen megváltozott. Apró szemének a csillogása megsze idülni látszott s édes mosolyra nyíltak kopasz inyei.

— Kedves fiu, sóhajtott, hát mért nem mondta már előbb?... Milyen regényes, mint betörő jönni be hozzám... Nos, megboosátok... Jöjjön közelebb!...

Artur magából kikelve ugrott fel. Sajnálta a menekülést. Hideg verejték omlott végig a hátán s minden hajassála égnek állott.

— Lehetetlen, nyögte magában. De látta a botrányt, a letartóztatást, a börtönt, a világ megvetését, letört életét.

Két lépést tett rémületől tántorogva s a karokba esett, melyeket a szörnyeteg tárt feléje.

És ez a kaland volt az utolsó bűnös pályáján, mert nélkül vette Simpson Aurórárt és a harminc millióját.

Uj nődivat üzlet!

Szabók és szabónők figyelmébe!

Van szerencsém a n. é. hölgyközönség és szabónöket értesíteni, hogy ujonnan a legújabb nődivat cikkeket, díszeket, nőruhaszövedeteket, bélést árak s mindennemű szabókellékek a legolcsóbb árban kaphatók.

Wanger Sándor

nődivat salon
Baltbyányi-utca 1. szám.

ot és az élelmiszereket megvizsgálták. Rengeteg sok hamis tejet, éretlen és romlott gyümölcsöt koboztak el.

Eddig 151 feljelentés érkezett a hatóságokhoz, részben az élelmiszerek élvezhetetlen volta, részben a lakások körül észlelt közegészségügyi kihágások miatt.

Az egyes udvarokon borzasztó állapotok uralkodnak. Az ürülékhegyek teljesen elhanyagolt állapotban vannak, az udvarok piszkosak. A kolera-bacillus vigan tenyészhet a házak előtt kiöntött szennyvesztőcsövekben.

A Jókai-utca 86. számú ház teljesen elhanyagolt állapotban van. Ezt érdemes megnézni. A hatóság a házigazda terhére fertőtlenítette az egész házat. És ha a házi ur az elrendelt óvintézkedéseket sem fogadja, a hatóság az egész házból a lakókat kilakoltatja.

Nagyon ajánlatos volna, ha a kerületi öreparancsnok figyelne az egyes kisebb kávéházakra, kisebb szállókra és szegényebb érkezőhelyekre is kiterjedne. Ezen helyeken is temérdek etakarítani való piszkot találhatunk.

Csak rajta: kéréseket szigorral kell végrehajtani a köztisztasági követelményeket. Mindnyájunk egészségének érdekében nem szabad elnézni a legesekélyebbet sem.

Agyonlőtte a hugát.

Halálos játék a fegyverrel.

Borzalmas szerencsétlenség történt ma korán reggel a Vecsey-telepi Laktanya-utca 9. számú házában. Egy 11 éves fiú vigyázatlanságából agyonlőtte 9 éves kis hugát. A szülői gondatlanság tipikus esetei közé sorolhatjuk ezt is. Hány száz és száz véres eset szolgálhatna intő példájul annak, hogy löfegyvert nem szabad a gyermekek által könnyen hozzáférhető helyen tartani. És hiába minden intőpélda: a szülők nem okulnak. A kis Harsányi Margit immár ott fekszik a halottas házában, átlőtt koponyával, holtan és egy egész család állja körül kis tetemét jajveszékelve és a tompa fájdalom kínzó érzetével a szívében. Az utólagos lamentálás nem segíthet immár a szegény kis ártatlan áldozaton. Csak az intő példa mered újra a szülők felé: nem gyermekek kezébe való a puská! Vigyázzunk, hogy a háznál tartott löfegyverek a gyermekek által ne legyenek hozzáférhetővé. Vajjon okulnak-e belőle a szülők?

A tragikus eset a maga részleteiben mindnyájunkat megdöbbent és a fájdalom-sújtotta szülők lelkét bebörtöl mélységes gyászát a szíveinkben érezzük mi is.

A Laktanya-utca 9. számú házában lakik Harsányi Gábor mozdonyvezető családja. Az egész család mindig korán szokott kelni. Ma reggel is 5 órakor már talpon volt az egész háznép. A 9 éves kis Margitka, az egész család személfője öltözködött a szobájában, míg nagyobb testvére, a 11 esztendőes bátyja valahogyan kezébe kerítette atyja revolverét és játszadóni kezdett vele.

Majd bement vele a szobába, ahol a kis Margitka öltözködött és játékból ráfogta a kis puskát. A kis lány is csak tréfának

vette a dolgot és a legvidámabb életkedvvel nézett farkasszemet a revolveresével, nem is sejtve, hogy a kis fényes csőből a szigorú és kérélhetetlen halál vigyorog felé.

Egyszerre csak tompa dörrenés, majd a nyomában velőtrázó sikoltás hasította keresztül a csendet. A kis ártatlan teremtes gondtalan, gyermeket kacagása véresen megdöbbentő hörgésbe fult. Egy szempillantás és a kis ártatlan csőpőcskét fekszik immár a padlón átlőtt halántékkal és vértócsában ázva. Egy megtévelydött pillanatban a kőszá golyó kiröpült a sima csőből és egy ártatlan gyermek-életre tört orozva kegyetlenül; egy ártatlan gyermek-élet lobogófényét egy szempillantásra kioltotta a fekete gyilkos golyó.

A jajongó és a fájdalomtól már sirni nem tudó szülők tehetetlenül állják körül a kis megdermedt holttestet. Mire a mentők megérkeznek, akkorá már nincs mit megmenteni.

A kis Margit vértől átitatott teste ott fekszik a kőház boncasztalán és a hatóság közegrel konstatálják szárazon, hivatalos komolysággal, hogy a szörnyű tragédiát gondatlanság idézte elő.

Az új pénzügyigazgató Debreczenben.

Beszélgetés Ternovszky Alajossal.

Fauszt Elek volt debreczeni, most már veszprémi pénzügyigazgató utódja Ternovszky Alajos kir. tanácsos, a Debreczenbe áthelyezett volt szegedi pénzügyigazgató délből érkezett Debreczenbe s a nap folyamán már át is vette hivatalát.

Az új pénzügyigazgató a déli gyorsvonattal érkezett meg új állomáshelyére és Soproni Károly helyettes pénzügyigazgatóval élén a pénzügyigazgatósági tisztviselőkar fogadta az állomáson. Soproni Károly melegen üdvözölte Ternovszky Alajost, aki vejevel, Gallovich Jenő íróval, a Délmagyarországi Közművelődési Egylet főtitkárával érkezett Debreczenbe.

Az új pénzügyigazgató soha sem volt Debreczenben, de itt működött a fia, Ternovszky Béla dr., mint a debreczeni kirtáb tanácsjegyzője éveken keresztül s kedvelt tagja volt a debreczeni urifarsaságoknak. Ternovszky Alajos a vasutól egyenesen a pénzügyigazgatósághoz hajtatott, ahol azonnal átvette hivatalának vezetését s egyelőre az Angol királynő szállodájában szállt meg vejevel együtt, aki pár napig itt marad Debreczenben.

A Debreceni Független Újság munkatársa beszélgetést folytatott Ternovszky pénzügyigazgatóval, aki a következőket jelentette ki:

— 1889 óta nem volt olyan gyökeres átalakulás a magyarországi pénzügyigazgatóságoknál, mint ez évben 12 pénzügyigazgatót nyugdíjaztak, 4-et saját kérelmére (köztük Fauszt Elek kollegámat is) áthelyeztek. Ezenkívül még 8 áthelyezés történt. Tehát 63 pénzügyigazgató közül 24 kapott új állomáshelyet. A szegedi pénzügyigazgatósági kerület egyike a legnagyobbaknak. Közel kétszáz ezer lakost szám-

lál, körülbelül megfelelőleg Debreczen és Hajdumegye lélekszamarányának.

— Teljes tudatában vagyok a feladatnak, ami itt reám vár. Ami a közönséggel való érintkezést illeti, e tekintetben semmitől sem tartok, mert a méltányosság, igazságosság szempontjából bírálok el minden dolgomat. Szegeden kilenc évig voltam pénzügyigazgató s a hivatali érdekeket, a közönség kívánságait mindenkor össze tudtam egyeztetni.

Barátságos, szívélyes modorban, mosolyogva beszélt a pénzügyigazgató, aki egyébként is ismert volt Szegeden megnyerő modoráról, bár a hivatalos ügyeit megfelelő erélylyel vezette s az állam érdekeit tényleg mindenkor harmóniába tudta hozni az adózó polgárság érdekeivel.

Tanügy.

Beiratkozás a felső kereskedelmi iskolába. A Debreczeni Kereskedelmi Tanintézet felső kereskedelmi iskolai tagozatában a befejező beiratások f. évi szeptember hó 1-3. napjain történnek, még pedig délelőtt 9-12 és délután 3-5 óra között az igazgatóság hivatalos helyiségében (II. épület, I. emelet 23. szám). Az alsó osztályba oly tanulókat veszünk fel, kik a polgári fiúiskola, gimnázium, vagy reáliskola negyedik osztályát sikeresen végezték. A tanintézet jelenlegi tanulói, valamint az újonnan beiratkozó növendékek a legutóbb nyert iskolai bizonyítványon kívül még a születési (keresztlevél) és újraoltási bizonyítványukat is bemutatják. Tandij egész évre 200 korona, beiratkozáskor a félévi, esetleg negyedévi tandij fizetendő be. Előzetesen beiratkozottak a 40 korona tandiját félévre, esetleg negyedévi tandijra egészítik ki. Szerényebb anyagi helyzetben levők a tandijnak a félévi részletekben fizethetőségét folyamodhatnak. Szegénysorsu, de jó magaviseletű tanulók, ha legalább is jó osztályzattal bírnak, tandijkedvezményt nyerhetnek. A havonként fizethetőségét, valamint a tandijkedvezményért folyamodni kell és az iskolai Felügyelőbizottsághoz címzett kérvények beiratkozáskor az igazgatónál adandók be. A tandij évközben való kilépés esetén is fizetendő. A tanvért szeptember hó 5. délután reggel 10 órakor nyitjuk meg. Az igazgatóság.

Beiratkozás a kereskedelmi tanintézetrel kapcsolatos három éves női kereskedelmi iskolába. A Debreczeni Kereskedelmi Tanintézet hatodik tagozatát képező három éves női kereskedelmi iskolába a befejező beiratások f. évi szeptember hó 1-3. napjain történnek, még pedig délelőtt 9-12 és délután 3-5 óra között az igazgatóság hivatalos helyiségében (II. épület, I. emelet 23. szám). A beiratkozó növendékek a legutóbb nyert IV. osztályu iskolai és születési bizonyítványt (keresztlevél) is bemutatják. Tandij egész évre 200 korona beiratkozáskor félévi, esetleg negyedévi tandij fizetendő be. Szegénysorsu tanulók, ha legalább is jó osztályzattal bírnak, tandijkedvezményért folyamodhatnak, eziránti és az iskolai Felügyelőbizottsághoz címzett kérvények beiratkozáskor az igazgatónál adandók be. A tanvért szeptember hó 5-én reggel 10 órakor nyitjuk meg. Az igazgatóság.

Beiratkozások a polgári fiúiskolába. A Debreczeni Kereskedelmi Tanintézet polgári iskolai tagozatában a beiratások f. évi

Fél áron! Az összes fiú és lány iskolákban használandó tankönyvek fél áron kaphatók a Fűvészkert-u. 14. Saját érdeke mindenkiné hogy a könyveket már most szerezzék be fél áron fenti cégnél amíg a készlet tart. Irószerek, rajzeszközök legolcsóbban

Roncz József

Fest, Vegyileg Tisztít mindennemű ruhákat a kifogástalanul és legjutányosabban.

HARMATHY antiquariumban
Főüzlet és gyár: Arany János-utca 10.
Fiókházak:
Batthyány-u. 2. sz. és Vár-u. 3. szám
(Zsenede udvar.) Alapítva 1903. Telefon szám 70.

szeptember 1-3. napjain történnek, még pedig délelőtt 9-12 és délután 3-5 óra között (földszint 5. szám alatt). A tanintézet jelenlegi tanulói, valamint az újonnan beiratkozó növendékek a legutóbb nyert iskolai bizonyítványon kívül még a születési (keresztlevél) és újraoltási bizonyítványokat is bemutatják. Beírási díj 6 korona, egész évi tandíj 60 korona, mely összeg évközben való kimaradás esetén is fizetendő. Beiratásakor a beírási díj és a félévi, kivételesen a negyedévi tandíj fizetendő. A felvételi és különbözeti vizsgákat szeptember hó 2-án reggel 8 órakor kezdődőleg vesszük fel. A felvételi és különbözeti vizsgákért járó díjak a vizsgát megelőzőleg fizetendőek. A tanévet szeptember hó 5-én reggel 9 órakor nyitjuk meg. Az igazgatóság.

Beiratkozás az izr. polgári leányiskolába. Az izr. polgári leányiskolában (Deák Ferencz-u. 7.) a jövő tanévre szóló beiratkozások szeptember 1. 2. és 4-én tartanak délelőtt 9-től 12-ig. Az I. és II. osztályba beiratkozhatnak, kik az elemi iskola IV-ik osztályát sikerrel végezték. Akik az elemi iskola V. VI. osztályából a polgári iskola II-ik. illetve a III-ik osztályában kívánják beírni, kötelesek felvételi vizsgát tenni. Évi tandíj 60 korona. A tanév ünnepélyes megkezdése szeptember 5-én lesz, a tanítás 6-án kezdődik.

Zeneiskolai beiratkozások. Az *Orlich*-zeneiskolában, Burgonda u. ca. 9. sz. alatt beiratkozni lehet kezdőknek és haladóknak naponta délelőtt 11 óráól 1 óráig, délután 3 óráól 5 óráig. Főtanszakok: ének, zongora, hegedű, gordonka és cimbalom. Tandíj a melléktanszakokkal együtt kezdőknek 8, haladók 10 korona. Bővebb felvilágosítás és prospektus az iskola helyiségében kapható.

Polgári fiúiskolai beiratkozás. A debreceni nyilvános m. polgári fiúiskolában a jövő tanévre szóló beiratkozások naponta d. e. 9-12-ig, d. u. 3-5-ig eszközölhetők. Az igazgatóság (Jókai-u. 8.)

A református hiszedovodában. (Sziv utca 28.) A beiratások szeptember elsején megkezdődnek, amikor a szülők tartoznak megkukkanni a keresetelési és himmlőltási bizonyítványt mivel ezek nélkül a gyermekek be nem írhatók.

Beiratkozás a debreceni zeneiskolába. A 49 év óta fennálló s a magyar királyi kormány és Debreczen sz. kir. város által segélyben részesített Debreceni Zeneiskolába a beiratkozások az 1910-11-iki tanévre szeptember 5-ikén kezdődnek és szeptember 11-ig tartanak, naponta délelőtt 11 óráól 1 óráig, a Zenede saját helyiségében Csapó-u. és Vár-u. sarkán. Főtanszakok: ének, zongora, hegedű, mélyhegedű és gordonka. Segédtanszakok: zeneelmélet, összhangzattan és alaktan. **Melléktanfolyamok:** szavalat, női és vegyes énekes, gyermekénekes, kamarazene, zenekari gyakorlat és zenei történet. Az intézet oktatást nyújt a kezdő foktól a művészi kiképzésig. Tanítási módszere és tanterve szorosan beilleszkedik a budapesti országos kir. zeneakadémia tantervébe s így annak előkészítő tanfolyama. Tandíj egész évre: az énektanszakon 50 korona, a zongora és hegedűtanszak előkészítő és közép tanfolyamaiban 60 korona, kiművelési tanfolyamában 80 korona, a gordonkatanszakon 60 korona. Beírási díj egész évre 4 korona (szeptember 11-ig, azontul 6 korona). Ezenkívül a dologi kiadások fedezésére és tanári segélyalapra minden növendék 5 koronát fizet. A segédtanszak hallgatása, valamint a melléktanfolyamokra való beiratkozás díjmentes. Szegénysorsu, de tehetséges növendékek ingyenes tanításban részesülhetnek. Az ez iránti kérvények szegénységi bizonyítvánnyal felszerelve szeptember 11-ig Simonffy Emil kir. tanácsos, zenede igazgatóhoz nyújtandók be a Zenede helyiségében. A tanítás szeptember 12-ikén

veszi kezdetét. A tanórák beosztásánál a növendékek egyéb elfoglaltságát és a szülők kívánságát az intézet a lehetőségig figyelembe veszi.

Diszkvalifikált gróf.

Bíróság elé vitt kaszinó.

A júniusban történt választások idején az abaujtornamegyei *Gönc*-ra a *Justh*-párti *Nemes Bertalan* állott szemben *Barcsay Ferenc* pártunkivüli jelölttel. A városban néhány évvel ezelőtt alakult a *Gönci függetlenségi és 48-as kör*, melynek diszelnökéül *Pálffy László* grófot választották meg. A képviselőválasztás harcaiban azonban a diszelnök és vele a kör néhány tagja olyan szerepet játszott, hogy azt a függetlenségi kör felfogásával nem tartották megegyezhetőnek a többi tagok. Ezért a választások után összeült kaszinói közgyűlés a diszelnököt, *Pálffy László* grófot és több társait, akik a függetlenségi jelölt ellen foglaltak állást, a *kaszinóból kizárta*.

Pálffy gróf és társai sérelmesnek tartották magukra néve a határozatot és megítélték az a páratlan eset, hogy a kaszinói közgyűlés ellen a bíróságnál vesznek maguknak elégtételt. *Pálffy* ugyanis a „*Gönci függetlenségi és 48-as kör*” közgyűlésén résztvevő tagokat, akik a kizárás határozatát hozták, *Halmi Pál* dr. kassai ügyvéd útján az abaujszántói járásbírósnál *becsületesség miatt feljelentette*.

A gróf beadványában a többek között a következőket írja:

A kör alapszabályainak 18. §-a szerint: „Polgári becsületket veszített, a kör jó hírnevét veszélyeztető s az erkölcs, műveltség és illem korlátait át lépő tagokat a körből a választmány kizárja.” Alapszabályszertűleg tehát engem csakis ez indokok szerint zártak ki és zártak is ki tőnyleg

Mint hogy a jegyzőkönyvi határozat reám néve — tekintettel rangomra, méltóságomra és társadalmi helyzetemre — fölötte *becsmérlő, sértő, lealázó, engem emberli méltómban kicsinylő és dehonostáló*, mint hogy a határozat a btkv. 261. §-ának első kiételében foglalt *becsületesség és tényálladskát meríti ki*, azért a btkv. e szakasza alapján főmagánvádat terjeszt a tekintetes kir. Járásbírósnál. *Lengyel József, Szalkay Elek, Fűsy Lajos, Szombaty András, Vass József, Papp Sándor, Görgey János, Görgey Ferenc, herceg Szasurdi János, Anderkó Dániel gönci lakosok és még több ismeretlen tettesek ellen.* (Ezek hozták a kizárás határozatot.)

Ebben az ügyben most érdekes fordulást állott be, amennyiben a kassai királyi ügyész a hozzá indítványtétel végett átvett bűnpörben a Bp. 41. §-a alapján a vád képviselőtét közérdekből átvette és azt az ügy egész folyamára néve magának fentartotta. A kiűzendő tárgyaláson a vádat nem az abaujszántói járásbírósnál mellé rendelt ügyészhez megbízott, hanem maga az indítványt tett *Fűsthy Antal* dr. kassai kir. ügyész személyesen fogja képviselni. Indítványozta a kir. ügyész a tárgyalás kiűzése előtt a gönci függetlenségi és negyvennyolcas kör inkriminált eredeti közgyűlési jegyzőkönyvének a lefoglalását, melyet mint bűnjelet, a szántói járásbírósnál már le is foglalt.

Gróf *Pálffy László* sértett panaszához még többen csatlakoztak és ezekben az ügyekben is átvette *Fűsthy Antal* ügyész a vád képviselőtét. Az érdekes eset tárgyalását október hó első napjaiban tartják meg Abaujszántón a büntető járásbírósnál.

A pozsonyi kolerás halottat eltemették.

Bukarestben kitört a járvány halálzórással.

A kolerajárványt illetőleg Magyarországon még csak gyanus megbetegedés sem fordult elő.

Budapesten nincs veszedelem és úgy látszik el is kerül a magyar fővárost az ázsiai rém. Alattunk és fölöttünk azonban még garázdálkodik: Berlinben új gyanus eset történt, Bukarestben pedig megállapították egy halotton az ázsiai kolerát. A belügyminiszteriumban, mint félhivatalosan jelentik, a legutolsó 24 órában nem érkezett hír a kolerás vagy koleragyanus megbetegedésről.

Gönyűn ma a lefoglalt hajót szabadon akarták ereszteni, miután dezinficáltak a hajót s az öt napi vesztegár alól is feloldották. A hajó azonban még sem indulhat el addig, míg nem a községi orvos meg nem fogja vizsgálni. A *Rogensburg* hajóról különben Szegeden megállapították, hogy Szegedről indult el a hajó és Budapestre ment. Innen folytatta az útját Bécs felé. A hajó útjának harmadrészén lett kolerával inficiálva.

A budapesti 806-os uszályhajó ügyében fővárosi egészségügyi tanács ma délutáni ülésén úgy határozott, hogy a rajta levő áruk egyelőre még nem szállíthatók el a fővárosi kereskedőknek és iparosoknak.

Trnka Magdolna temetése.

Pozsony, augusztus 31. Ma délelőtt 11 órakor boncolták fel az állami kórházban *Trnka Magdolnát*, aki tegnap este félhétkor halt meg ázsiai kolerában. A boncolást dr. *Funker* kórházi főorvos végezte dr. *Kaiser* Károly közegészségügyi főfelügyelő és k. hatósági orvos közreműködésével.

Trnka Magdolna rettenetes halálküzdelmet vívott. A halotti szentségeket már előzőleg felvette, de egy-két napig olyannak látszott a helyzet, hogy sikerül kigyógyulnia. Tegnap délután azonban rohamosan rosszabbra fordult a helyzete. Injekciókat adtak neki, de ez nem használt. A kolerás asszony vére rohamosan sűrűsödött, úgy, hogy semmi folyadék se volt már benne. Halálküzdelme rettenetes volt, sirt, nyögött, nagy kövér teste meg-megrándult a kiloktól. Negyedhét után megszólalt:

— Jaj, nagyon rosszul vagyok...

Tíz perc múlva halott volt. Teste egészen térszaserű, kékes színű. A kórháznak azt a részét, ahol feküdt, fertőtlenítették, ugyszintén az ápolókat és orvosokat is.

Délben a tizenkét órai vonattal megérkeztek az elhunyt asszony hozzá artozói is, akiket a főorvos még tegnap este táviratban értesített a halálról. A temetés délután két órakor megtörtént. A koporcát óvatosan elzárták, nehogy inficiálhasson és ugyanez történt a sírral is, amelyet mésszel öntöttek be. *Trnka Magdolna* a köztemetőben kapott sírhelyet.

Lemberg, aug. 31. Litvániaiban a kolerajárvány erősen fejlődésben van.

Kolerahalál Bukarestben.

A tegnap koleragyanus tünetek között a kórházba szállított három beteg közül az asszony, *Trapkuné* már meg is halt és pedig mint kétségtelenül megállapították, ázsiai kolerában. Férjének és gyermekének az állapota azonban javult. Azt a házat, melyben a kolerás család lakott, csendőrok körülvtették, kik a ház lakói közül senkit ki nem eresztettek.

Fehérneműt csipkefüggönyöket, női blousokat legszebben tisztít

FEUERSTEIN

Piacz-utca 42. sz. (Lamprecht palota).

Arany János-utca 15. sz.

mosó intézete Piacz utca 63.

50000 korona a debreceni bölcsészeti fakultásra.

Titokzatos adományozó.

Még a nyáron történt is az első közt írta meg a *Debreceni Független Újság*, hogy egy magát megnevezni nem akaró urnő 50000 koronát küldött a debreceni ref. főiskola pénztárába, azzal a meghagyással, hogy annak kamataiból részben a debreceni főiskola bölcsészeti fakultása részesíttessék segélyezésben, később pedig az egész összeg e fakultás céljaira használtassék fel. Kikötötte azonban, hogy a nevét hagyják titokban.

Eröss Lajos püspök a tiszteletreméltó kérelemhez mértén szigorú rendeletet adott ki úgy a pénztári, mint ügyészi hivatalnak, hogy a nagylelkű adományozó nevét ne hozzák nyilvánosságra. A *Debreceni Független Újság* tudósítója azonban utána járt a titokzatos dolognak és sikerült megtudnia a következőket:

Az adományozó Czucz Lajos volt tótnagyfalusi református lelkész, akinek végrendeleti intézkedését hajította végre az elhunyt özvegye, Czucz Lajosné.

Czucz névtelenül kívánt alapítványt fenni és pedig a debreceni református főiskola bölcsészeti fakultásának javára azzal a céllal, hogy e fakultás megerősítésével még több oka lesz a koránynak Debreczenben létesíteni a harmadik egyetemet.

Czucz Lajos a debreceni főiskolában tanult s bár kis, negyedrangú eklézsiája nem is tartozik a tiszántúli ev. ref. egyházkerület hatósága alá, mégis az egykori Alma Materre gondolt, mikor gyermekei, közeli rokonsága nem lévén, végrendelezett úgy, hogy az 50000 korona három százalékos kamatját özvegye élveze, ameddig él, két százaléka, évi 1400 korona pedig a bölcsészeti fakultás céljaira fordíttassék. Felesége elhunytáig az egész 50000 korona a bölcsészeti fakultást illeti.

A pénz megérkezvén a debreceni főiskola pénztárába, a főiskolai gazdasági tanács úgy intézkedett, hogy az első évi két százalékos jövedelemből 6 szegény, segélyezésre szorult bölcsészethallgató tápintezeti, konviktusi évi díja fizetessék ki, fejenként 240 koronájával. Ezt a rendelkezést indokolta tette az a körülmény, hogy az idén nagyobb számban jelentkeztek szegénysorsu bölcsészethallgatók, mint az előző években.

Színház és Művészet

Primadonnák fizetése. A színházak szerződéses tárgyalásai most folynak. Ebből az alkalomból Réthy L. Pál színházi ügynök érdekesen nyilatkozik a vidéki színházokról.

— Ami a gázi viszonyokat illeti, ezek általában romlottak tavaly óta. Főként a „középső regisztereken.” A nagy fizetések

nem sokat változtak, ellenben a kóristák és segédszínészek helyzete most rosszabb valamivel, mint azelőtt. Egész sorog friss szép leány és jó torku fiú állott a sorba. Nem nehéz válogatni köztük. A gázsiminimum bizony eléri a 60 koronát is ezek között. Más szerepkörökben, például anyaszínészek és idős ebb színészek szerződésinél meglehetősen sűrű gázsiajánlatok vannak. Primadonáink nem panaszkodhatnak. A sokat emlegetett primadonna kultusz még jobban dühöng, mint azelőtt. A ország legelső és legjobban fizetett szubrettjei most Felhő Rózi (Szeged) 16000 korona évi gázzal. Kormos Ilonka (Király Színház), Diósy Nusi (Arad) 15000 korona évi gázzal, Szilágyi Etel (Debreczen), Berci Lili (Kölcsvár), Károlyi Leona, Zsigmond Anna (Nagyvárad), Váradi Marit (Kassa), Haller Irma (Temesvár—Buda) 12—13000 koronát kapnak. Jelentékeny fizetéssel szerződtek még: Lónyai Piroska és Batizfalvi Elza (Miskolc), Déry Rózi (Pozsony), Tabori Frida (Pecs), Szentgyörgyi Lenke, a Királyszínház egykori primadonnája, Feledi Boriska stb. A férfiszínészek között gázi dolgában a szegedi Nyárai Antal tartja most a rekordot a vidéken. Ő az új pécsi direktor 12000 koronára szerződött, de azért lehet, hogy Szegeden marad. Csak Krecsányi baritonistája, Szántó Gáspár és Bejczy György közelít meg egy-két ezer korona differenciával a kitűnő komikust. Néhány nevezetes színész eléri még a 7000—8000 koronát, de azután rohamosan esnek ezek a számok. A nagyobbakkal különben már hónapokkal előbb kész volt a szerződés. Az utolsó napokra már csak a kis emberek maradtak.

Dely Máttyás kiténtetése.

Az egyetem diszoklevele.

Dely Máttyás állatorvos most érte el állatorvosi működésének 50-ik évfordulóját. Ez alkalomból a budapesti egyetem szép kiténtetésben részesítette s a következő diszoklevelet küldötte meg a mi tudós állatorvosunk címére:

Az állatorvosi tudományok rektora és főiskolája.

Üdv az olvasónak!

Jól tudjuk, hogy a kiválóan tudós, jeles és tapasztalt Dely Máttyás urat, aki valamikor az Alma Mater növendéke volt, ez időszerint pedig Debreczen város és Szabolcsvármegye tiszteletbeli állatorvosa és Tiszapolgár községnek állatorvosa, egykor és pedig 1860. évi július 28-án mi állatorvos-sá tettük s hivatásának gyakorlására oklevéllel is elláttuk és felekesítettük.

Mivel pedig a fentemlített igen kiváló és tudós férfi, amint ez ismeretes és számos bizonyítvánnyal is igazolt dolog, most már ötvenedik éve működik pályáján s hazájának alattányzást és mezőgazdasági ügyeiben elsőrendű érdemeket szerzett és ez ügyeket, mivel mindenütt kötelességének élt, ráteremtésével és buzgóságával felvirágoztatta — érdemelt — királyi felsége és már korábban, legkegyelmesebben elismerte.

Ebbszóval ma is, elődeinknek tiszteletreméltó szokására emlékeztetve, hogy ugyanis minden tiszteletet és tisztességet, ami csak belénk van helyezve, jog szerint s a ránk ruházott hata omnával fogva, az arra érdemes elött kötelességünkhöz hiven megmutassuk és jutalmul adjuk, ime, igen tudós és jeles férfinak, Dely Máttyás állatorvosnak, annak nyilvánvaló hiteléül, hogy pályáján ötven évet futott meg, ezt a bizonyítást tevő oklevelet ajándékozzuk s ez alkalom emlékére főiskolánk pecsétjével és saját aláírásaink-

kal megerősített jelen diszoklevélnek részére való kiadását határozzuk el.

Kelt Budapesten, stb.

Anjeszky Aladár Marek József
egyetemi orvostudor, a bölcsészeti doktor, állatorvostudor, a baktériológiának nyilvános rendes tanára, a főiskolai tanári kar jegyzője

Hutyra Ferencz

udvari tanácsos, egyetemi orvostudor, állatorvos, az epidemiológiának nyilvános rendes tanára, az állatorvosi főiskola Rectora.

Az okmány eredeti szövege latin nyelven van megírva s éppen olyan a kiállítás, mint a rendes tudori okleveleké

HIREK

A csöndes Debreczen.

*

A fürdőről ugyan már egymásután érkeznek meg a debreceni nyaralók s nagyon kevés azok száma, akik szeptember hónapban használják ki szabadságidejüket, de azért Debreczen még is legcsöndesebb ebben a hónapban, amikor is városunk közönsége kizárólag a kávéházi szórakozásokra van utalva.

Az orfeum tegnap tartotta utolsó előadását, csekély érdeklődés mellett, miután a szalmaözvegyesség kora lejárt s családapát, családanyák valósággal újra élik át a mézes heteket. A Bika-szálloda nyári mulatóhelyére csak azért nem borul mélyszéles csönd, mert a mindig panaszkodó Németh András oda telepíti a baromfiudvart.

Debreczen azonban színház, orfeum nélkül marad s egy teljes hónapon keresztül nem lesz a számára más szórakozási hely, mint a kávéház s egyéb zajosabb élvezet a cigányzenénél.

Magyar Imre teljes zenekarával már megérkezett s Kiss Béla is utban van hazafelé, Rácz Károly zenekara nem lesz abban a rá nézve is kellemetlen helyzetben, hogy összedarabolja önmagát s háromnegyed részekre ossza fel a bandát.

Szép asszonyaink, leányaink az egyedüli élvezetet nyújtó cigányzene mellett a rezignáció némi érzéseire álmódják még egyszer át a szalmaözvegyességükben át-szendergett fürdői nyáreji álmokat, a szalmaözvegyek lelkében is feltámad az ismerős orfeumi kuplék hallatára egy-két nyári pezsgős éjszaka és néminemű dárídó emléke.

Egyébként pedig minden nagyobb emóciók nélkül evezünk bele az őszi szezon s ezzel járó hangulatok csöndes részeibe, amelyeket majd felzavarnak a későbbi őszi idők egymásután és egymásra torló eseményei a felpeszülő szezonélet, színház, hangversenyek, mulatságok stb.

— **Nyilatkozat.** A következő sorok közlésére kértünk fel:

Alulírott, mint aki a *Debreczen* című lap folyó évi augusztus 28-iki számában „Hogy fizet a munkapárt?” című cikket írtam, — felvilágosítottván — ezennel kijelentem, hogy ezen cikknek a munkapárt vezetőségére vonatkozó és sértőnek talált kijelentéseit, mint tévedésen

Legjobb a Békési Róza „Csikós” szappana.

alapulókat visszavonom azzal, hogy ezen cikkem által senkit érteni nem akartam.
Debreczen, 1910. augusztus 30 án.

Fehér Károly.

— **Debreczen és Hajdúmegye a múlt hóban.** Debreczen város közigazgatási bizottsága szeptember hó 5 én tartja rendes ülését, míg Hajdúvármegye közigazgatási bizottságának ülése szeptember hó 12-én lesz.

— **Orosz nagyhercegi család Fiumében.** Fiumétől táviratozzák, hogy Nikolajevics Miklós orosz nagyherceg nejével és leányával ma reggel hét órakor külön vonattal Fiuméba érkezett. Az inkognitó utazó nagyhercegi családot a pályaudvaron Kan kovezky Ferenc miniszteri tanácsos, a fiumei kormányzóág jelenlegi vezetője és Hegyesbalmy Lajos máv. elnökgazgatóhelyettes fogadták, akikkel a nagyherceg kezet fogott. A pályaudvarról, amelyet rendőri ki- rendeltséggel elzártak, kitalálták a vonatot a kikötőbe, ahol a nagyhercegi család az egyik orosz hadihajóra szállott, amelyen Antivárba utazott.

— **A debreceni munkáskertek a brüsszeli kongresszuson.** Amint arról hírt adtunk, a debreceni munkáskert egyesület képviselőt a brüsszeli nemzetközi kongresszusra, amely szeptember közepén veszi kezdetét, bejelentette s egy francia nyelven szerkesztett tartalmas jelentésben ismertette az intézményt.

E jelentésre Coemaore, a kongresszus főtitkára sajtókezőleg írt levélben válaszolt az egyesületnek, szöveg szerint ezeket írván:

„Sok köszönet az Önök figyelemreméltó jelentéseért. Ez a jelentés a kongresszus szenzációs primeurját fogja képezni. Nagyon kívánatos, hogy Ön a kongresszuson részt is vegyen. A legmelegebb fogadtatás várja Önt. Értésítsen sürgősen, hogy várhatjuk-e?

Coemaera.

Ily meleg hangon üdvözik azt a magyar intézményt a művelt nyugaton, amely intézmény mellett sok magát nagyra tartó hazánkfa lemosolygó arcultal megy el.

Rédey Rezső dr., a debreceni egyesület ritkára a lekötözött meghívásra rögtön udvarias levélben válaszolt és felszólalását a kongresszuson bejelentette. Szántó Győző, intézmény lelkes megalapítója is kiutazik a kongresszusra.

— **Orvosi körökből.** Dr. Balkányi Ede városi kerületi orvos haza érkezvén, rendelését szeptember hó 1-én megkezdte.

— **Csokonai ünnep a Balatonon.** Szép és érdekes ünnepet tervez az országos vasutas szövetség kaposvári kerülete: szeptember hó második felében Csokonai-ünne-

pet szándékozik tartani a Balaton tükren. A másor Csokonai dallamok előadásából, Csokonai költemények szavalatából fog állani s ehhez a rendezők a debreceni Csokonai-körrel kérték segédeszközöket. A Csokonai-kör a maga kiadványaiból szívesen bocsátott rendelkezésükre egy férfikarra írott hangjegyzetet, valamint a legutóbbi emlékkönyv egy kötetét, de már egy Csokonai-ról szóló melodrámmal, pedig azt is szereték volna előadni, nem szolgálhatott, mert ilyent maga sem ismer.

— **A kolera Oroszországban.** Mint tudósítónk késő éjjel jelenti, egymásután szedi áldozatait Igen sok a halott pestisben is. Mindkét járvány ijesztes mérveket öltött.

— **A megyei virilizták névjegyzéke.** A törvény értelmében a megyei virilizták ideiglenes névsorát még a jövő hóban össze kell állítani a megyei igazoló választmány-nak. Az alispáni hivatal e tekintetben idejelenkorán intézkedett is s most érkeznek be az egyes városokból, községekből a hivatalos adatok, amelyek alapján összeállítják az ideiglenes névjegyzéket. Ezt felülbírálja az igazoló választmány s a jövő hó végén 30 napi közzemlére lesz kitéve.

— **Debreceni iskolalátogatók** A választás- és közoktatásiügyi miniszter Koleszár Lajos bárffy-hunyad polgári iskolai igazgatót a debreceni társulati fiu- és izr. polgári iskolákhoz, valamint a hajdúszoboszlói állami polgári fiu- és magán leányiskolákhoz az 1910-11. tanévre iskolalátogatókká nevezte ki, felhívván őket ezen iskolák szakkerü- lőlatogatására.

— **Öngyilkos bankigazgató.** Budapestről telefonálja tudósítónk Blotz Aladár, a budapesti Merkurbank igazgatója, aki a pénztárnál nagyobb összeget sikkasztott, ma este B-csben öngyilkos lett és meghalt.

— **Nagy automobil szerencsétlenség.** Münchenből táviratozzák: A Prinzregenten-Theater tegnap esti előadása után nagy automobil szerencsétlenség történt. Egy amerikai család automobilja a söfför ügyetlensége folytán teljes sebességgel belefutott a színházból kitérülő tömegbe. Ez asszony, kit az automobil elgázolt, szonnal meghalt, nyolc súlyosan, három könnyebben megsebesült.

— **Halál a piacon.** Nyári Péterné 66 éves kofaasszony ma reggel a piacra indult árulni. Utközben összeesett és mire a mentők megérkeztek, az utca közvetlen meghalt. Beszállították a kórházba, ahol megállapították, hogy agyvérzés okozta halálát. Mindenképp azt hitte, hogy az öreg asszony koleras.

— **A marosvásárhelyi csendélet.** Fővárosi tudósítónk telefonálja: Boda Jenő

dr. alispánhelyettes ma felfüggesztette állásától Kassai Imre alborkényi körjegyzőt. — Kassai felfüggesztése nincs politika üldözéssel összefüggésben — bárhogy szeretnék is az ellenzéki pártok ennek föltüntetni. — Kassai sikkasztott, pénzért állásokat ígért egyeseknek, így Schwartz Adolf korosmárostól is kicsalt 800 koronát.

— **Az erzsébetfalvai pénztárost letartóztatták.** Tegnapelőtt történt, hogy Kolláth Györgynek a tolvaj erzsébetfalvai községi pénztárosnak feleségét a budapesti főkapitányságon regényes körülmények között letartóztatták. A rendőrség azonnal kábelzett Newyorkba, hogy az ottan ügynökösödő Kern Géza dr. alias Kolláth György háztulajdonost tartóztassák le. Mint budapesti tudósítónk sürgönyzi, ma hajnalban a felszólításra már megérkezett a newyorki magyar-osztrák konzulátus kábelválasza, melyben közli, hogy felhívására a newyorki rendőrség dr. Kern alias Kolláth Györgyöt letartóztatta és kéri a szükséges okmányok megküldését, hogy Kolláth kiadatása iránt intézkedhessék. Ilyen módon Kolláth György, aki már egészen biztonságban érezte magát, nemsokára itthon lesz Magyarországon.

— **Koleragyanus utasok Nagyváradon.** A szomszédos Nagyváradon, — mint tudósítónk telefonálja, — az ottani hatóságot értesítette a határrendőrség, hogy egy koleragyanus család érkezett oda Oroszországból, Leberson Mózes lublini munkás és két gyereke. A gyanus családot a nagyváradai rendőrség elkülönítetten megfigyelés alá vette.

— **Az elemi iskolák kártalanítása.** Az új iskolai törvények értelmében az elemi iskolákban nem kell tandíjat fizetni, ha a felekezeti iskolák fenntartója ebbe beleegyezik s az így be nem fizetett tandíjak kártalanítását kéri a törvényhatóság utján. Kimondott azonban, hogy a kártalanítás iránti kérelmek augusztus 31-ikéig beadandók a törvényhatóság első tisztviselőjéhez, Kovács József polgármesterhez. A mai véghatáridőig egyetlen ilyen kártalanítás: óhajto kérvény sem érkezett be a debreceni felekezeti elemi iskoláktól.

— **Orvosi körökből.** Dr. Czákó Zsigmond szabadságáról haza érkezett és orvosi működését megkezdte.

— **Letartóztatott sikkasztó ügyvéd.** Fővárosi tudósítónk telefonálja: Dr. Világosi József ügyvéd az esztergomi káptalani bírtok és bazilikai pénzalap kárára sikkasztásokat követett el. A budapesti kir. táblai vádtanács a törvényszéknek Világosit letartóztatásba helyező végzését jóváhagyta mai ülésében s így a sikkasztó ügyvéd tovább is lezárva marad.

A „Párisi Nagy Bazár“-ban

a Dégenfeld-téren (Kenyér-piac.)

Olcsón kaphatók

iskola táskák, könyvhordó szíjak, összerakható táskák, toll- és tantárgyak. ←

Iskolatáskák 23 krajczártól feljebb.

Valódi bőr iskola táskák nagy választékban felelősség mellett.

Gyermek, fiu és leány sapkák, harisnyák, ingek, bőr-, pénz- és szivartárczák és mindentelö

Bazár áruk nagy választékban igen olcsó árak mellett szerezhetők be

Gyermek
székek.

a „Párisi Nagy Bazár“-ban

a Dégenfeld-téren (Kenyér-piac.)

— Egy 104 éves asszony halála. Matuzsálemi koru öreg asszony halt meg tegnapelőtt Murakeresztun községben. Őzvegy Szokoly Györgyné szül. Czupán Anna a megboldogult, aki 1805. szeptember 22-én született Murakereszturon, ahonnan 50 kilométernél nagyobb távolságra egy évszázad alatt nem távozott. A profétai kort élt asszony sok éven át Murakeresztun község születésnője volt.

— Előírás szerint intézeti fehérneműk, ágyneműk, takarók és minden e körbe tartozó cikkek készen és nagy választékban kaphatók **Kardos László** üzletében Debreczen, Kossuth-u. 9. sz. Csak jó áru és határozott ár, tehát a legelőnyösebb bevásárlási forrás ajánlatik.

— Az összes iskolák részére tankönyvek új vagy ódon állapotban legelőnyösebben beszerezhetők **Antalfy József**nál.

— Az összes iskolákban elírt iskolai tanszerek, füzetek, rajztömbök, körzők, vonalozók a legelőnyösebb árakban beszerezhetők **Thaisz papírnemű áruházában** Bika szálloda mellett.

— **Olcsóság nem bosszorkányság.** A 20. században azé a jövő, aki olcsón szőpet és jól tud előállítani. A jövő tehát a **Hunnia** fényképezési és festészeti műtermé Piac- és Csepő-utca sarkán, ahol olcsón szép és tartós fényképek készülnek. De a **Hunnia** műtermé a jelen is, mert itt készülnek a legelőnyösebb fényképlevelezőlapok.

— **Iskolakönyvek** kötése 20 fill.-től feljebb készülnek **Seres Sándor** könyvkötészetében **Hatvan-utca 5. szám.**

— **Krámer Józsefné** hölg. fodrász terme Debreczen, Piac-utca 58. Hajmunka különlegességek készü raktáron, villamos **aromasszáge** manókul.

— **Zander-féle gyógyintézetem** Szeptember 1-ével újra megnyílik. **Gyermekek testfejlesztő gyógygymnasztikája** elferdült és rosszul fejlett gyermekeknek d. u. 3-6 óra között. Sérülések, bénulások utáni **mozgási zavarok**, székrekedés stb. ellen, nők d. e. 11-12-ig, férfiak 12-1-ig látogathatják az intézetet. Forró-levegő fürdők. Villanyosság. **Dr. Szász Adolf** orvos, Piac-u. 59. Telefon 389. sz.

— **Jogi vizsgákra való készülés megkönnyítése.** **Dr. Dobó jogi szeminárium** Kolozsvárt azok érdekében, akik hátralevő jogi vizsgáikat szeptember hónapban akarják letenni, de Kolozsvárt szigorlatuk előtt csak rövid ideig tartózkodhatnak, tankönyveket helyettesítő s az összes szigorlati kérdéseket felőlelő jegyzeteit már most kikölcsönzi, az illetőket szigorlatuk előtt pár napi repapituláló kurzuson előkészíti s többszöri próbaszigorlaton az egész anyagból kikérdezi. Aki jogvégezt, azt három hónap alatt doktorátushoz juttatja az intézet, mely a kolozsvári összes jogi vizsgákra előkészíti. Tanrendszerét és működését ismertető könyvét „Tájékoztató a jogi szemináriumról” díjmentesen megküldi.

— **Mindennemű könyvkötések, bórdisz munkák, reklámok** stb. **Antalfy Ferenc** könyvkötészetében készíttetnek **Piac-utca 31.**

— **Glacé kesztyűk, kötszerek** kizárólag saját készítményűek. Gummi övszerek legjobb beszerzési forrása **Vitáriusnál** **Szent-Anna-u. 1. szám.**

— **Fertőtlenített bacillusmentes ódon tankönyvek, valamint új iskola könyvek** is az összes intézetek részére legelőnyösebben **Aczél antiquáriumban** szerezhetők be. **Piac-utca** a ref. Kistemplommal szemben levő ideiglenes barak épületben.

— **Villamos berendezéseket** legmegbízhatóbban és jutányosan rendez be **Földvári Piac-utcai** ideiglenes barak. Telefon 168. sz. Tanulók felvételnek.

— **Ódon és új tankönyvek** az összes iskolák részére legelőnyösebben **Hegedűs és Sándor** könyv- és papírkereskedésében szerezhetők be **Kossuth-u. 11.**

Üzlet áthelyezés miatt
végeladás
Minden, áron alul adatik el
GLÜCKEDE
cipőüzletében, a barakban.

— **Városunk** legtekintélyesebb orvosai elismerik, hogy legjobb **sérvkötők, hásgyógyítók, hátgyógyítók, gumiharisnyák** orthopéd és betegápolási cikkek **Schön Sándor** keztyű, kötszer és orvosi műszertárában kaphatók. **Debreczen Piac-u. 12.**

— **Magyar Imre és fia** zenekara, Siófokon összeállított remek szép nőiát a **Royal kávéházban** fogja bemutatni ma **Szerdán.** Tisztelettel **Hauer Bertalan.**

Iskolai tankönyvek

az összes intézetek részére

Csillag Arthur

könyv-, papír- és írószerkereskedésében

Városháza épület.

Kizárólag a legújabb kiadások!

Közzététel.

Terménytőzsde.

Felkutatás E. debreczeni bizományos távirati jelentés Budapest, 1910. aug. 31.

Készaru irányzat szilárd.

1910. októberi buza	9.95-96
1911. áprilisi buza	10.22-13
1910. májusi buza	—
1910. októberi rozs	7.37-38
1910. áprilisi rozs	—
1910. májusi rozs	—
1910. októberi zab	7.88-89
1911. májusi tengeri	5.70-71
1910. júliusi tengeri	—
1910. szeptemberi tengeri	5.88-89
1910. augusztusi repce	—

Győrfi Testvérek

uridivat-, kalap- és fehérnemű üzlet
Piac-utca 30. Dréher sörcsarnokkal szemben.

Őszi újdonságok

az összes uridivat cikkekben és pipereárakban.

Törvénykezés.

A részletelárusítók réme. **Gellér Józsefné** Benke Erzsébet több részletfizetési vétellel egészen jó üzleteket csinált a maga számára. Mult év szeptember havában vett egy varrógépet **Keszler A.** műszerésztől 170 koronáért, persze részletfizetésre. Alig törteltett egy pár részletet, a gépet eladta. Majd pedig **Gerő Adolf** üzletében álnéven vett egy másik varrógépet szintén részletre. Pár nap múlva ezt is eladta potom áron. Majd pedig egy 250 koronás kerékpárral csinált egy ilyen üzletet. Végre is a sok jó megártott neki. A törvényszék fülöncsipte és a mai főtárgyaláson 6 havi börtönre és 40 korona pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

Baleset a fürdőben. Gondatlanságból eredő súlyos testisértés vétségével vádolva állott ma a debreczeni törvényszék előtt **Léval Ferenc** 70 éves fürdőbérlet. Folyó évi március 30-án az ott alkalmazásban volt

Juhos Imre gépész a vízmedencéhez felvesztő léposékon lecsuszott és a vállperce e törött. A szerencsétlenség onnan keletkezett, hogy a léposónek egyik oldalán nem volt karfája, amiért a felelősség a bérlet terhelte. A sérült azonban a bérlet megbüntetését nem kívánta, sem kártérítést nem kért. Eanek figyelembevételével a törvényszék Lévalt 50 korona fős- és 10 korona mellékbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

Zalai Márk tanár

3 havi könyvitei és széprási tanfolyama felelttek számára

(Piac-u. 58. sz. Iparbank-palota.)

Szeptember hó 3-án ismét megnyílik.

Tanfolyamok: egyszeri és kétfős könyvitei, szám'an, szép és gyorsírás vátoisime, levelezés. Lealkismeretes és sikeres oktatás. Tandij 60 korona. Beiratás naponta 10-12.

Gyönyörű!

ajándékot!

küldünk Önnek postafordultával ingyent és bérmentve, ha írogyzékünk széküldése czéljából nekünk

100 darab

csak vidékiek

magán és állami hivatalnokok, tanítók, főpapok, orvosok, egészségügyi hivatalnokok, gyárosok és szaktá hivatalnokok, jobban szittuált magánzók, kereskedők, iparosok stb. címelt lakóhelyéről és annak környékéről, tisztán és olvashatóan egy ív papírra leírva beüld.

Vertrieb patientien Neuheiten

LEOPOLD WEISS, WIEN.

11/2, Lichtenauergasse 4.

Debreczeni címeket nem használhatunk, ahelyett küldhet különféle kisebb vagy legkisebb községbeli címeket.

MODERN NŐI DIVAT salonomban

a legkényesebb izlésnek is megfelelő **kosztümköket, alkalmi ruhákat**

és pongyolákat

a legrövidebb idő alatt készítik.

A n. é. hölgyközönség b. megrendelését kérve tisztelettel

Csengeri Julia,

Gróf Degeud-tér 4.

Szülők és tanuló ifjuság figyelmébe!

Iskolakönyveket a legszebb, legtartósabb kötésben **10 krajczárért** és egész vászon kötésben **18 krajczárért** készíti

Szegedi András

könyvkötészete

Debreczen, Piac-u. 2. (Nagytemplom mellett.)

Legtartósabb kötés! Legszebb kivitel!

Tessék meggyőződni!

Apró hirdetések.

Minden szó 5 fillér.

Betöltendő.

Írnokot, gépirásban gyakorlottat állandó alkalmazásra keresek. Vajda ügyvéd Piac-utca 71.

Elsőrendű fűszer és esemege üzletbe könyvelő felvétetik. Cím a kiadóhivatalban

Jó házból való fiu tanulónak felvétetik Blatner József úveg üzletébe Csapó-u. 1.

Jó családból való fiu dotoz szabász tanuló-
nak felvétetik Doboz gyár Eötvös-u. 13.

Házmester felvétetik és egy szoba kiadó
Iskola-u. 8. szám.

Adás-vétel.

Ha nincs pénze és szüksége van, vászon asztaltelítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fűtve oly olcsón lesz eladva, hogy mindkinek saját érdeke, hogy egy próba bevérfárlást és közöljön. Tisztelettel Kaiser Salomon.

Katonai c. íkek legolcsóbban kapható Péter-
fán Glücsnél.

Északi szőnyeg 1 db 16 kra. ezár, 1 ko szalámi
3 for. 70 Ugyanitt beresherdők leszállí-
toti árban Glücsnél, Péterfa-utca.

Műt 150 hefto Ruzing eladó Molnár Lu-
kásnál Debreczenben.

Új harisnya kötések és fejelések a legfino-
mabb D. M. C. pamutból, a legolcsóbb
árban készülnek, az egyesült Zsinár és
Paszomány Gyárban Debreczen. Ugyanott
tanulok és tanuló leányok fizetéssel fel-
vétetnek.

Csemege-szállító szállít bármily mennyiség-
ben 5 kilós kcsarakban Darvas Miksa
szállító kivitele. Telefon 294.

28 krajczárért fejel férfi vagy női harisnyát
Bonyáts Emil villanyerőre berendezett ha-
risnyagyára. Debreczen, Tiszapalota

Zálogjegyek és értékpapírok vétetnek Bethlen-
utca 64. sz.

Elsőrendű száraz tűzifa kapható felvágva és
ölenként, valamint kocsinként Hegedűs
Emilnél. Iroda: Miklós-utca 7. sz. Raktár:
Hömökert, a légszeszgyár mellett.

„Rollibri“ cig. lávél a legfinomabb papírból ké-
szül, feltétlenül izelje meg mindenki! Fő-
raktár a Harmathy antiquáriumban Fűvészkert-u. 14.

Különféle.

Új kosárüzlet, Kossuth-utca 4. Ugyanitt ja-
vitások elfogadtatnak.

Kincsesbányát talál, ki Csapó-utcai piacon
(19. szám) üzlethelyiséget bérel. Modern
lakás is van. Mérsékelt árak.

VII. gimnázista részére teljes ellátás keres-
tik. Ajánlatok Steinberger Adolphhoz (Vör-
ösmarty-u. 4.) küldendük.

Izletes finom házi koszt kapható házból és
házon kívül Vörösmarty-u. 24. ajtó 2.

Szép csak az lehet, ki
Mauthner
„Lillom-erőmjét“
használja. — Vételnél
Mauthner névre ügyel-
jünk. Kapható **Arany-
Angyal** gyógyszerár
Debreczen, Piac- és
Szent-Anna-utca sarok.

Uj és gondos ellátásban részesíték debre-
czeni középiskola-ába járó két fiut, zongora
használat és ellenőrzés mellett. Czim a
kiadóban.

Férfi és női kalapokat a legjobb kivitelben
javít és átalakít Békés Lajos kalapos mű-
helye Debreczen, Piac-utca 46. szám az
ulivarban.

Boltbeliség csipész, szabó vagy hentes
Szent-Anna-utca 86 szám alatt kiadó.

Megnyit

Tóth Sándor

fűszer, esemege, liszt és festék keres-
kedése

→ Batthyányi utc a 22. szám alatt. ←
Telefon sz. 863. Telefon sz. 863.

Nagy Lajos hirdetési irádájából
Csapó utca 13.

Egy nagyon jól jövedelmező
szép nagy sarok ház
eladó a Főtér szájában!

Alkalmi vétel! 17 ablak az utcára! É i
lakbér jövedelme cirka 4 ezer korona! A
lakásokban gázvi ágitás, cserépfályhák és
az udvarban kitűző vízü kut!

Hagyon jutányos ár! Kedvező fizetési feltételek! Ezen
ház a Simonffy-utca 19. számú szép nagy ház!

Iskola öltönyök

valamint férfi öltönyök

→ a legolcsóbb férfi-, fiu- és gyermekruha áruházban ←

Grünfeld Adolf és Társánál

kaphatók

DEBRECZEN, Kistemplom mellett, (sarok bolt.)

DEBRECZENI FAIPAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

T Ű Z I F A Á R A K

1910. évi szeptember hó 1-től.

Cser, Bükk vagy Gyertyán	4-felé vágva	10 mázsa	K 24.—
ugyanaz	5 felé vágva	10 mázsa	K 25.—
ugyanaz	4 felé vágva	5 mázsa	K 12.50
ugyanaz	5 felé vágva	5 mázsa	K 13.—
Varga fa	4-felé vágva	10 mázsa	K 25.—
ugyanaz	5-felé vágva	10 mázsa	K 26.—
ugyanaz	4-felé vágva	5 mázsa	K 13.—
ugyanaz	5-felé vágva	5 mázsa	K 13.50

házszállítva és behordva (sorba nem lesz rakva).

Hasábfá: Cser, Bükk vagy Gyertyán:	
ölenként, helyben a telepünkön	K 34.50
ölenként, házszállítva	K 37.—
félölenként, telepünkön	K 17.25
félölenként, házszállítva	K 17.50

A súly és öl pontos méréséért szavatol

az igazgatóság.

Zongorák, Pianinók, Cimbalmok, hangszerek

legolcsóbban vásárolhatók és beszerezhetőek

Schmidt

hangszer üzletében

Piacz-u. 73. sz.

Javitások és hangolások ugy helyben
mint vidékre elfogadtatik.

A legjobb fém- tisztítószer

Fogyasztás évente
60 millió doboz.

Mindenütt kapható

Globus

fém-tisztítószer

Fritz Schulz jun. K.T. Augsburg a/b.
Arany érem 1900 Párisi. Grand Prix 1904 Széchenyi

Nyomatott Hoffmann és Kronovits könyvnyomdájában, Piacz-utca 49. a főpostával szemben.